Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

HISTÒRIA ANTIGA

Coordinació: BOUSO GARCIA, MONICA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

<table>
<tr><td>Denominació</td><td>HISTÒRIA ANTIGA</td></tr>
<tr><td>Codi</td><td>100009</td></tr>
<tr><td>Semestre d'impartició</td><td>2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA</td></tr>
<tr><td>Caràcter</td><td>
<table>
<tr><th>Grau/Màster</th><th>Curs</th><th>Caràcter</th><th>Modalitat</th></tr>
<tr><td>Grau en Història</td><td>1</td><td>OBLIGATÒRIA</td><td>Només examen</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Nombre de crèdits ECTS</td><td>7,5</td></tr>
<tr><td>Crèdits teòrics</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Crèdits pràctics</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Coordinació</td><td>BOUSO GARCIA, MONICA</td></tr>
<tr><td>Departament/s</td><td>HISTORIA</td></tr>
<tr><td>Informació important sobre tractament de dades</td><td>Consulteu aquest enllaç per a més informació.</td></tr>
<tr><td>Idioma/es d'impartició</td><td>Català</td></tr>
<tr><td>Horari de tutoria/lloc</td><td>Dilluns i dimarts de 13.30 a 14.30
Despatx 1.29</td></tr>
</table>

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BOUSO GARCIA, MONICA	monicabouso@historia.udl.cat	0	Dilluns i dimarts de 15 a 16h. Despatx 1.29

Informació complementària de l'assignatura

L'objectiu de l'assignatura és introduir l'alumne en l'estudi de les societats antigues a través de l'aprenentatge, en primer terme, de 1) la terminologia i metodologia específica de les diverses disciplines que estudien el passat, i 2) les tendències, problemàtiques i aproximacions actuals a la recerca de les cultures tractades a l'assignatura.

En segon terme, s'explorarà l'arqueologia i la història del Pròxim Orient Antic, tractant de manera específica Mesopotàmia i Egipte, amb l'objectiu d'assolir una bona comprensió de les principals cultures originades en aquestes regions, els seus desenvolupaments i reconèixer la seva influència en les cultures i societats posteriors. S'identificarà la seva diversitat geogràfica i cultural, sincrònicament i diacrònica des del període Neolític final fins a l'Edat del Ferro. Es prestarà una atenció especial als processos de formació de les societats complexes com l'aparició de l'urbanisme, l'escriptura i l'estat, entre d'altres temes.

Així doncs, s'examinarà en particular la geografia, la societat, l'economia, la cultura material, la literatura, els costums funeraris i religiosos d'aquestes regions a partir de l'estudi interdisciplinari de les evidències disponibles (arqueològiques, textuals, artístiques etc.), fent especial ressò en la necessitat d'integrar totes les dades per tal de dur a terme un anàlisis coherent i crític d'aquestes cultures. De tal manera l'alumne aprendrà a analitzar les dades arqueològiques, es familiaritzarà amb els diversos sistemes d'escriptura i llengües emprades al llarg del temps en aquestes regions; i el comentari a classe de les fonts més rellevants li permetrà apropar-se a aquestes cultures en els seus propis termes.

Prerequisits		**Corequisits**	

És recomanable (no obligatori) el coneixement de la llengua anglesa o francesa per tal de garantir l'accés a una bibliografia recomanada més àmplia.

Objectius acadèmics de l'assignatura

O1: Conèixer i utilitzar la terminologia i les diferents tècniques emprades en l'estudi de la història. Ser capaç de cercar informació de fonts diverses des d'una perspectiva crítica.
O2: Assolir uns coneixements bàsics sobre els principals períodes històrics de la zona d'estudi i les seves característiques, així com conèixer les principals fonts per al seu estudi.
O3: Analitzar i reflexionar críticament sobre les fonts textuals, historiogràfiques, arqueològiques i la interpretació de mapes, gràfiques, etc.

O4: Desenvolupar la habilitat de gestionar la informació: capacitat d'anàlisi i síntesis: elaborar un discurs coherent i sintètic sobre els coneixements adquirits, alhora que un raonament crític. Utilitzar adequadament els termes tècnics i els conceptes claus tractats durant el curs.

Competències

Introducció en la metodologia i terminologia històrica. Conèixer i accedir als materials i eines de referència en la matèria: consultar i emprar correctament la bibliografia crítica fonamental amb l'ús de les eines bàsiques de recerca bibliogràfica.
Conèixer i contextualitzar les diferents cultures de l'Antic Orient i Egipte: saber situar els seus orígens i desenvolupament històric, així com una bona comprensió de les principals fonts per al seu estudi Comprendre els contextos en què s'originen i el dinamisme d'aspectes crucials com l'aparició de l'urbanisme, l'escriptura, l'estat, etc.
Familiaritzar-se amb les fonts primàries i la literatura més rellevant sobre el tema: anàlisis i reflexió crítica de les fonts (aportacions, problemàtiques, limitacions, etc.)
Exposar oralment i per escrit de forma organitzada i coherent els coneixements adquirits, així com la utilització adequada de la terminologia específica de la disciplina.

Continguts fonamentals de l'assignatura

HISTÒRIA ANTIGA

Bloc I: MESOPOTÀMIA

Tema 1. Introducció. Fonts - Marc geogràfic i cronològic - Història de l'Assiriologia (dues sessions)

Tema 2. Dels primers vilatges a les societats urbanes i complexes (dues sessions)

2.1. El fenomen Ubaid

2.2. El fenomen Uruk

Tema 3. L'origen de l'escriptura cuneïforme (una sessió)

Tema 4. Ciutats-estat i dinasties (dues sessions)

4.1. El període Dinàstic Arcaic

4.2. El període d'Akkad: La Dinastia de Sargon

4.3. El període Neosumeri: La Tercera Dinastia d'Ur

Tema 5. L'emergència dels estats regionals (tres sessions)

5.1 El període paleobabilònic

5.2. El Pròxim Orient durant la segona meitat del segon mil·lenni

Tema 6. L'edat dels Imperis: el Pròxim Orient durant el primer mil•lenni (tres sessions)

6.1. L'Imperi Neoassiri

6.2. L'Imperi Neobabilònic dels caldeus

6.3. L'Imperi Persa

Tema 7. Societat. Urbanisme - Institucions - Dret - Relacions internacionals (una sessió)

Tema 8. Economia. Agricultura i ramaderia - Artesania - Comerç i intercanvi (una sessió

Tema 9. Pràctiques religioses. Pràctiques funeràries (una sessió)

Tema 10. Literatura. Coneixement. Art (una sessió)

Bloc II. EGIPTE

Tema 1. Introducció. Fonts - Marc geogràfic i cronològic - Història de l'Egiptologia (una sessió)

Tema 2. El període Predinàstic (una sessió)

Tema 3. L' origen de l'escriptura jeroglífica (una sessió)

Tema 4. El període Tinita: les primeres dinasties (una sessió)

Tema 5. El Regne Antic (una sessió)

Tema 6. El Primer període intermedi (una sessió)

Tema 7. El Regne Mig (una sessió)

Tema 8. El Segon període intermedi (una sessió)

Tema 9. El Regne Nou (una sessió)

Tema 10. El Tercer període intermedi (una sessió)

Tema 11. Societat. Urbanisme - Institucions - Dret - Relacions internacionals (una sessió)

Tema 12. Economia. Agricultura i ramaderia - Artesania - Comerç i intercanvi (una sessió)

Tema 13. Pràctiques religioses. Pràctiques funeràries (una sessió)

Tema 14. Literatura. Coneixement. Art (una sessió)

Eixos metodològics de l'assignatura

activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	Presentació dels temes, discussió col·lectiva de diverses fonts (textos, mapes, objectes, plànols, etc.)	1,2,3,4		60	80,5
Seminaris (S)					

Pràctiques (P)	Es faran diverses pràctiques al llarg del curs sobre els continguts exposats a classe	1,2,3,4		5	5
Treballs (T)	Dos treballs escrits. Una exposició oral	1,2,3,4		5	22
Tutories (Tut)	Una tutoria obligatòria per preparar els treballs, així com tutories discrecionals			5	5
Altres (AA)					
Avaluació (AV)					
TOTAL				75	112,5

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials de l'alumne.

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	**codificació / descripció- criteris / tipologia TPD**	**observacions**	**O***	**Activitat**	**%***
Assistència i participació (As)	Es valorarà positivament l'assistència regular i la participació a classe	Influirà en la nota final	1,2,3,4		
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	Dues proves escrites		1,2,3,4		25 25
Informe (In) / Treballs (T)	Dos treballs escrits Una exposició oral		1,2,3,4		20 20 10
Altres (A)					
TOTAL					100

O: Objectiu. %: percentatge en la nota final.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia general:

AAVV (1998) *Cambridge Ancient History.* Cambridge: Cambridge University Press.

López, Jesús; Sanmartín, Joaquín (1993) *Mitología y religión del Oriente Antiguo I, Egipto, Mesopotamia*. Sabadell: Ausa.

Sasson, Jack M., ed. (2000) *Civilizations of the Ancient Near East*. Peabody (Ma.): Hendrickson Publishers.

Serrano, José Miguel; Sanmartín, Joaquín (1998) *Historia antigua del Próximo Oriente: Mesopotamia y Egipto*. Madrid: Akal.

Col·leccions de textos antics online:

CDLI: The Cuneiform Digital Library Initiative.

ETCSRI: Electronic Text Corpus of Sumerian Royal Inscriptions.

Mesopotàmia:

Akkermans, Peter M.M.G. – Schwartz, Glenn M. (2003) *The Archaeology of Syria. From Complex Hunter-Gatherers to Early Urban Societies (ca. 16,000-300 BC).* Cambridge: Cambridge University Press.

Cline, Eric H (2014) *1177 B.C. The year civilization collapsed.* Princeton and Oxford: Princeton University Press.

Kramer, Samuel Noah (2010) *La historia empieza en Sumer. 39 primeros testimonios de la historia escrita*. Madrid: Alianza Editorial.

Liverani, Mario (1995) *El Antiguo Oriente. Historia, Sociedad y economía*. Barcelona: Crítica.

_____ (2003) *Relaciones Internacionales en el Próximo Oriente Antiguo 1600-1100 A.C*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

_____ (2006) Uruk. La primera ciudad. Barcelona: Bellaterra.

Margueron, Jean-Claude (1996) *Los Mesopotámicos*. Madrid: Cátedra.

Oates, Joan (1986) *Babylon*. London: Thames and Hudson, Ltd.

Oppenheim, A. Leo (2003) *La Antigua Mesopotamia. Retrato de una civilización extinguida*. Madrid: Gredos.

Postgate, J. N. (1999) *La Mesopotamia arcaica: sociedad y economía en el amanecer de la historia*. Madrid: Ed. Akal.

Rothman, M., ed. (2001) *Uruk Mesopotamia & Its Neighbors. Cross-Cultural Interactions in the Era of State Formation*. Santa Fe: School of American Research Press.

Soden, Wolfram von (1987) *Introducción al orientalismo antiguo*. Sabadell: Ausa.

Van de Mieroop, Marc (2007) *A History of the Ancient Near East, ca. 3000-323 BC*. Oxford: Blackwell Publishing.

Egipte:

Assmann, Jan (2005) *Death and Salvation in Ancient Egypt*. Ithaca and London: Cornell University Press.

Bard, Kathryn, A. (2008) *An introduction to the Archaeology of Ancient Egypt*. Oxford: Blackwell Publishing.

David, Rosalie (2004) *Religión y magia en el Antiguo Egipto*. Barcelona: Crítica

Grimal, Nicolas (2004) *Historia del Antiguo Egipto*. Madrid: Akal.

Fassone, Alessia; Ferraris, Enrico (2008) *Egipto*. Los Diccionarios de las Civilizaciones. Barcelona: Electa Mondadori.

Kemp, Barry J. (2006) *100 jeroglíficos. Introducción al mundo del Antiguo Egipto*. Barcelona: Crítica.

Mark, Samuel (1998) *From Egypt to Mesopotamia. A Study of Predynastic Trade Routes*. Texas A&M: University Press; London: Chatham Publishing.

Quirke, Stephen (1992) *Ancient Egyptian Religion*. London: British Museum Press.

Shaw, Ian (2007) *Historia del Antiguo Egipto*. Madrid: La Esfera de los Libros.

Shaw, Ian; Nicholson, Paul (2004) *Diccionario Akal del antiguo Egipto*. Madrid: Akal.

Wilkinson, Richard. W. (2000) *The Complete Temples of Ancient Egypt*. London: Thames & Hudson.

Wilkinson, Toby (2004) *El origen de los faraones. Los recientes descubrimientos que reescribirán los orígenes del Antiguo Egipto*. Barcelona: Ediciones Destino.

Wilkinson, Toby, Ed. (2010) *The Egyptian World*. London and New York: Routledge.